

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“Історія української літератури (кінець XIX – поч. XX ст.)”

Обов’язкова

Освітньо-професійна програма “Українська мова та література”

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань 01 Освіта

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробник:

Кирилюк Світлана Дмитрівна, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, кандидат філологічних наук, доцент

Профайл викладача (-ів)

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=YEbK0YQAAAAJ>

Контактний тел. 0584836

E-mail:

s.kyryliuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3019>

Консультації

Очні консультації: у період навчання офлайн: середа (13.00 – 15.00)

Онлайн-консультації: середа (13.00 – 15.00)

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс “Історія української літератури (кінець XIX – поч. XX століть)”, яким продовжується вивчення історико-літературних дисциплін, посідає важливе місце в системі навчання на філологічному факультеті університету, зокрема для підготовки фахівців-словесників. Адже йдеться передовсім про ті літературні явища, які продовжують перебувати у стадії осмислення сучасним українським літературознавством, зокрема явища модернізму, залучаються нові методологічні підходи до їх трактування й осягнення в цілісному, контекстуальному вимірі. У зв’язку з цим: 1) особлива увага приділяється історико-теоретичним та проблемним аспектам розвитку української літератури кінця XIX - початку XX ст., спираючись на засвоєні з попередніх курсів знання і навички та актуалізацію ключових історико-літературних аспектів розвитку літератури в 70-90-х роках XIX століття; 2) окремі питання практичного характеру пропонуються студентам для самостійного опрацювання шляхом написання рефератів-доповідей; 3) зміст теоретичних і методологічних питань, що розглядаються, переглянуто і поновлено згідно з існуючими в сучасному літературознавстві підходами та методами й принципами викладання української літератури в закладах середньої освіти. У результаті вивчення дисципліни студенти здобувають знання та навички в оцінці літературного процесу кінця XIX – початку XX ст., це дозволяє їм успішно готуватися до написання й завершення роботи над курсовими проектами, окрім того, фахові знання дають можливість долучатися до професійної діяльності – викладання української літератури в закладах середньої освіти.

2. Мета навчальної дисципліни.

Мета історико-культурного курсу, присвяченого проблемам розвитку літературного процесу зламу XIX – XX ст., полягає у формуванні в студентів систематизованих знань про процеси і явища, притаманні українській літературі кінця XIX – початку XX століть, а також сприяє формуванню професійних навиків для майбутньої фахової реалізації. Тому основними завданнями курсу є такі: ознайомити студентів із тенденціями та рисами розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть; навчити аналізувати художній твір з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору та визначати роль і місце окремого автора в літературному процесі, особливості його творчого світу; розвивати уміння та навички аналізу художнього тексту; вміти застосовувати набуті знання в майбутньому – під час проходження педагогічної практики на четвертому курсі (восьмий семестр) у закладах середньої освіти на уроках української літератури.

3. Пререквізити. Велику роль у повноцінному освоєнні курсу мають набуті знання з таких дисциплін: “Вступ до літературознавства”, “Історія української літератури другої половини XIX століття”, “Актуальні питання історії та культури України”. Важливе значення має одночасне засвоєння знань з курсу “Історія української мови”.

Постреквізити: «Історія української літератури (I половина XX ст.)».

4. Результати навчання. Період зламу XIX – XX століть в історії української літератури вважається найбагатшим і найпотужнішим періодом з погляду формування й розвитку багатьох стильових рис і напрямків, появи нових жанрів і їхніх різновидів, новітньої естетики, “стосунків” між “старим” і “новим” як традиційним і модерним, зрештою - динамізацією культурного й суспільного життя в цілому. Відповідно до вимог результативності навчання студент повинен оволодіти такими компетентностями:

Загальні:

ЗК 3. Уміння формувати системний підхід у ставленні до минулого, сучасного та майбутнього України, цінувати культурно-історичні та морально-етичні надбання українського народу, виявляти повагу до різноманіття релігій і етнокультур.

ЗК 9. Здатність працювати в команді та самостійно, мотивувати на досягнення мети, створювати психологічно позитивний клімат у колективі, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 13. Здатність реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові:

ФК 1. Уміння вільно застосовувати знання основних мовознавчих і літературознавчих понять і концепцій у практиці викладання української мови і літератури, критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, виокремлювати й кваліфікувати наукові та методичні проблеми в цій галузі.

ФК 5. Розуміння особливостей історико-літературного процесу, основних закономірностей історичного розвитку українського літературознавства у світовому контексті, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ФК 6. Володіння теоретичними основами аналізу художнього тексту; знання принципів, методів, способів і прийомів аналізу художніх текстів різних родів і жанрів; вміння здійснювати цілісний, композиційний, проблемно-тематичний та структурно-стильовий аналіз художніх текстів.

ФК 7. Вміння порівнювати різні явища літературного процесу, літературні стилі; застосовувати різні методи літературознавчого аналізу в науковому дослідженні, володіти сучасними літературознавчими термінами та поняттями.

ФК 8. Здатність вільно орієнтуватися в мовознавчих / літературознавчих напрямках і школах, виявляти їхню специфіку та здійснювати науковий аналіз філологічного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти основні тенденції історичного розвитку українського народу, аргументувати власну позицію щодо дискусійних питань української історії та сучасного суспільного життя.

ПРН 6. Ефективно знаходити необхідну інформацію, послуговуючись різними джерелами, критично оцінювати та інтерпретувати її.

ПРН 14. Аналізувати мовні та літературні явища у взаємозв'язку і взаємозалежності.

ПРН 16. Використовувати прийоми літературно-критичного аналізу.

ПРН 18. Аналізувати й інтерпретувати художні твори української та зарубіжної літератури й усної народної творчості.

ПРН 20. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів різноманітних жанрів, володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасного літературознавства, вільно оперувати літературознавчим матеріалом та термінологією.

А також студент повинен **знати:**

- предмет та завдання курсу;
- теоретичні засади, методи та методику вивчення курсу історії української літератури визначеного періоду;
- періодизацію української літератури XX ст.;
- особливості функціонування української літератури кінця XIX – початку XX століть;
- концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку літератури кінця XIX – початку XX століть;
- творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю;
- зміст та проблематику основних художніх творів української літератури цього періоду;
- своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників;
- основні тенденції розвитку поезії, прози та драматургії, простежувати причини його нерівномірності;

- обсяг викладання української літератури кінця XIX – початку XX століть в загальноосвітній школі;
- тенденції розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть;
- зміст художніх творів української літератури зі згаданого курсу з метою з'ясування проблематики та ідейно-тематичних аспектів аналізованих творів;
- необхідну кількість літературно-критичних джерел;
- механізми літературознавчого аналізу художнього твору;
- можливості застосування набутих знань під час проходження педагогічної практики в закладах середньої освіти;

вміти:

- характеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть;
- вільно користуватися системою знань з історії розвитку українського літературного процесу цього періоду;
- орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку літератури кінця XIX – початку XX століть;
- аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності;
- користуватися літературно-критичною термінологією;
- критично оцінювати підручники з української літератури;
- сприймати і аналізувати твір у його формально-змістовій єдності;
- аналізувати художній твір з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору;
- визначити роль і місце окремого автора в літературному процесі;
- оперувати набутими знаннями й навичками під час проходження педагогічної практики на четвертому курсі в закладах середньої освіти.

У результаті вивчення курсу студент повинен досягти розуміння закономірностей літературного розвитку, упевнено аналізувати зв'язки між літературними явищами та визначати й формулювати основні тенденції літературного розвитку в контексті історико-суспільних явищ. Усе це покликано допомогти сформувати фахові навички здобувача бакалаврського рівня.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична картка навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть. Культурно-мистецьке життя в Україні на зламі XIX – XX століть.												
Тема 1.1. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури на зламі XIX - XX століть.	6	2	2			2	6					6
Тема 1.2. Культурно-мистецьке життя в	6	2	2			2	6					6

Україні на зламі XIX - XX століть												
Тема 2.Ранній модернізм як естетичне явище в українській літературі кінця XIX - початку XX століть	6	2	2			2	7	1				6
Разом за змістовим модулем 1	18	6	6			6	19	1				18
Змістовий модуль 2.Українська поезія на зламі XIX – XX століть: ідейно-тематичні, жанрові та стильові особливості.												
Тема 1. Українська поезія кінця XIX – початку XX ст.: між традицією і модерном. Поетична творчість Івана Франка на зламі XIX –XX століть.	6	2	2			2	7	1				6
Тема 2. Українська поезія кінця XIX – початку XX ст.: між традицією і модерном. Поетична творчість Лесі українки.	6	2	2			2	7	1				6
Тема 3, 4. Естетичні пошуки молодого покоління українських поетів початку XX століття.	6	2	2			2	7	1				6
Разом за змістовим модулем 2	18	6	6			6	21	3				18
Змістовий модуль 3. Українська проза на зламі XIX – XX століть: ідейно-тематичні, жанрові та стильові особливості												
Тема 1. Українська проза кінця XIX – початку XX ст.: між традицією і модерном. Проза Михайла Коцюбинського.	6	2	2			2	6		2			4
Тема 2. Проза Ольги Кобилянської.	6	2	2			2	8	2				6
Тема 3. Прозова творчість	6	2	2			2	5		1			4

письменників Покутської трійці (Василь Стефаник, Марко Черемшина, Лесь Мартович).												
Тема 4. Проза Володимира Винниченка.	6	2	2			2	5		1			4
Тема 5. Прозова творчість Миколи Чернявського та Михайла Яцківа: ідейно-тематичні та художньо-стильові особливості.	6	2	2			2	5		1			4
Тема 6. Прозова творчість Архипа Тесленка та Степана Васильченка.	6	2	2			2	5		1			4
Тема 7. Проза Наталі Кобринської, Уляни Кравченко, Любові Яновської, Грицька Григоренка, Дніпрової Чайки в контексті українського літературного процесу кінця XIX - початку XX століть.	6	2	2			2	5		1			4
Разом за змістовим модулем 3	42	14	14			14	39	2	7			30
Змістовий модуль 4. Українська драматургія на зламі XIX – XX століть: ідейно-тематичні, жанрові та стильові особливості.												
Тема 1.Українська драматургія на зламі XIX – XX століть: ідейно- тематичні, жанрові та стильові особливості. Модерна драма Лесі Українки.	6	2	2			2	6	2				4
Тема 2.Драми Володимира Винниченка як явище українського театру на початку XX століття. Драматургія Олександра Олеся	6	2	2			2	5		1			4

та Спиридона Черкасенка.												
Разом за змістовим модулем 4.	12	4	4			4	11	2	1			8
Усього годин	90	30	30			30	90	8	8			74

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Модуль № 1: - Підготувати реферат на тему: “Літературно-естетичні позиції Миколи Євшана”. - Прочитати трактат Івана Франка “Із секретів поетичної творчості”. Законспектувати основні положення праці. - Здійснити відповідні записи в читацькому щоденнику в результаті опрацювання праць Миколи Євшана, Івана Нечуя-Левицького, Івана Франка.	6 / 18
2	Модуль № 2: Вивчити напам’ять вірші: Леся Українка. “Contra spem spero!” “Досвітні огні” “Слово, чому ти не твердая криця?..” “Красо України, Подолля!” “Завжди терновий вінець буде кращий, ніж царська корона...”, - Останній монолог Мавки з драми “Лісова пісня” (“О, не журися за тіло...”). Микола Вороний. “Палімпсест” (з циклу “За брамою раю”) “За Україну!”. Богдан Лепкий. “Журавлі” “Час рікою пливе” “Умер поет”. Василь Пачовський. “До схід сонця”. Олександр Олесь. “Чари ночі” (“Сміються, плачуть солов’ї...”) “Айстри”, “З журбою радість обнялась...” “Для всіх ти мертва і смішна...”	6 / 18
3	Модуль № 3: Прочитати художню прозу українських письменників кінця	14 / 30

	XIX – початку XX століть. 2. Здійснити записи в читацькому щоденнику про прочитані тексти художніх творів. 3. Зафіксувати в зошиті для практичних занять короткий огляд життя і творчості прозаїків згаданого періоду.	
4	Модуль № 4: 1. Прочитати драматичні твори українських письменників кінця XIX – початку XX століть. 2. Здійснити записи в читацькому щоденнику про прочитані тексти художніх творів. 3. Зафіксувати в зошиті для практичних занять короткий огляд життя і творчості драматургів згаданого періоду.	4 / 8
	Разом	30 / 74

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

1. Лекція.
2. Диспут.
3. Аналіз художнього тексту.
4. Пояснювально-коментувальний.
5. Метод самостійної роботи.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види та форми контролю

Усна і письмова відповідь студента.

Екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- презентаційні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка А (90 – 100 балів) або „відмінно” виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатою мовою, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу. Крім того, студент повинен знати особливості функціонування української літератури в історико-суспільній ситуації кінця XIX – початку XX століть, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів української

літератури періоду кінця XIX – початку XX століть, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників цього періоду, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XIX - початку XX століть в загальноосвітній школі. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, вільно оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу, орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку літератури цього часу, аналізувати твір з урахуванням його своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, критично підходити до оцінки зужитих суджень про літературну епоху кінця XIX – початку XX століть, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Оцінка В (80 – 89 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, студент повинен знати особливості функціонування української літератури кінця XIX – початку XX століть, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XIX – початку XX століть в загальноосвітній школі. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, вільно оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу кінця XIX - початку XX століть, орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку літератури цього часу, аналізувати твір з урахуванням його своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, критично підходити до оцінки зужитих суджень про літературну епоху кінця XIX – початку XX століть, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності. У викладі матеріалу можуть траплятися незначні помилки й неточно сформульовані думки щодо того чи того літературного явища.

Оцінка С (70 – 79 бал) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання. Водночас студент повинен знати особливості функціонування української літератури кінця XIX – початку XX століть, концепції

авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику більшої частини основних художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XIX – початку XX століть в загальноосвітній школі, допускаючи у викладі основного матеріалу деякі неточності, помилки. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу кінця XIX – початку XX століть, критично підходити до оцінки зужитих суджень про літературну епоху, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Оцінка D (60 – 69 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання. Водночас студент повинен бодай у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури кінця XIX – початку XX століть, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, творчі долі окремих письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай частини основних художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури кінця XIX – початку XX століть в загальноосвітній школі, допускаючи у викладі основного матеріалу суттєві неточності, помилки.

Оцінка E (50 – 59 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів. Водночас студент повинен бодай у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури кінця XIX – початку XX століть, концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури кінця XIX – початку XX століть, орієнтуватися у творчій долі окремих письменників, намагатися визначити особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай незначної частини основних художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть, своєрідність відображення навколишньої дійсності та внутрішнього світу людини в художній практиці письменників, основні тенденції розвитку

літератури з погляду того чи того жанру, обсяг викладання української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століть в загальноосвітній школі, допускаючи ряд грубих помилок, неправильних суджень.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або „незадовільно” виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилення на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно. Крім того, студентом не прочитано бодай мінімальну кількість художніх текстів з курсу, не опрацьовано літературно-критичні джерела тощо.

Оцінка F (1 – 34 бали) або „незадовільно” виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно. До того ж, коли студентом не прочитано художні тексти, що вивчаються в рамках курсу, не опрацьовано критичну літературу, не представлено розуміння літературного розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століть тощо, у результаті завершення викладання курсу він отримує певну кількість балів у межах оцінки F.

8. Рекомендована література – основна

1. Агатангел Кримський – Іван Франко. Епістолярні діалоги (1890 – 1904) / упорядк., вступ. ст., комент. С.А. Гальченка, Н.І. Лисенко. Харків: Фоліо, 2022. 474 с.
2. Антологія української літературної критичної думки першої половини ХХ століття / Упор. Віра Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
3. *Semper magister et semper tiro*: Іван Франко та Осип Маковей / Упорядкування, передмова, коментарі та пояснення слів Н. Тихолоз. Львів, 2007. 172 с.
4. Барка Василь. Лірик-мислитель [Про Василя Пачовського]. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. В чотирьох книгах. Кн. 1*. Київ: Аконт, 2001. С.208-213.
5. Брайко Олександр. Проза Володимира Винниченка 1902 – 1910-х років: проблеми поезики. Київ: ВД “Стилос”, 2011. 303 с.
6. Валявська Катерина. Світське життя на Буковині (1848 – 1918). Чернівці: Книги – ХХІ, 2022. 320 с.
7. Вісич Олександра. Естетика нон-фініто у творчості Лесі Українки. Луцьк: ПВД “Твердиня”, 2014. 196 с.
8. Галета Олена. Нова словесність: українська література в антропологічній перспективі. Львів: Вид-во Українського католицького університету, 2023. 248 с.
9. Госейко Любомир. Історія українського кінематографа. 1896-1895. Київ: Кіно-Коло, 2005. 464 с.
10. Грицак Ярослав. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ – ХХ століття. Київ: Yakaboo publishing, 2019. 654 с.
11. Грушевський Михайло. Поезія Олеся. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. В чотирьох книгах. Кн. 1*. Київ: Аконт, 2001. С. 423-428.

12. Гуйванюк Микола. “На шляху поступу ми лиш каменярі...”. Українська літературна інтелігенція в суспільно-політичному та культурно-освітньому житті Галичини й Буковини (кінець XIX – початок XX ст.). Чернівці: Друк Арт, 2021. 408 с.
13. Гундорова Тамара. Леся Українка. Книги Сивілли. Харків: Vivat, 2023. 304 с.
14. Гундорова Тамара. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
15. Гундорова Тамара. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ: Критика, 2006. 352 с.
16. Гундорова Тамара. Початок XX ст.: загальні тенденції художнього розвитку. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки* / За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь. С. 9–33.
17. Денисюк Іван. Іван Франко про новаторство літератури кінця XIX – початку XX ст. *Денисюк І. Невичерпність атома*. Львів, 2001. С. 178-182.
18. Жулинський Микола. Григорій Чупринка. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки* / За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь. С. 203–210.
19. Забужко Оксана. *Notre Dame d’Ukraine*. Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. 640 с.
20. Зборовська Ніла. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Монографія. Київ: Академвидав, 2006. 504 с.
21. Ільницький Микола. Богдан Лепкий. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки* / За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь. С. 33-43.
22. Ільницький Микола. Петро Карманський. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки* / За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь. С. 43-51.
23. Ільницький Микола. Читаючи, перечитуючи... Літературознавчі статті, портрети, роздуми. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. 320 с.
24. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У двох книгах: Підручник / За ред. проф. О.Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн.1. 624 с.
25. Історія української літератури у дванадцяти томах. Том 9: Література кінця XIX – початку XX століття (1890-1910-ті роки) / Наук. ред.: Олександр Брайко, Наталі Шумило. Київ: Наук. думка, 2023. 768 с.
26. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У двох книгах: Підручник / За ред. проф. О.Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн. 2. 496 с.
27. Історія української преси XX століття: Хрестоматія. Київ: Наша культура і наука, 2001.
28. Ковалів Юрій. Історія української літератури кінця XIX – початку XXI ст.: підручник: У 10 т. Київ: ВЦ “Академія”, 2013. Т. 1, 2.
29. Кара-Васильєва Тетяна. Стиль модерн в Україні. Київ: ВД Дмитра Бураго, 2021. 216 с.
30. Кирилюк Світлана. Ольга Кобилянська. *Історія української літератури у дванадцяти томах. Том 9: Література кінця XIX – початку XX століття (1890-1910-ті роки)* / Наук. ред.: Олександр Брайко, Наталі Шумило. Київ: Наук. думка, 2023. С. 561-629.
31. Кирилюк Світлана. Українська проза на Буковині. *Історія української літератури у дванадцяти томах. Том 9: Література кінця XIX – початку XX століття (1890-1910-ті роки)* / Наук. ред.: Олександр Брайко, Наталі Шумило. Київ: Наук. думка, 2023. С. 630-668.
32. Ільницький Микола. Василь Пачовський. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки* / За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь. С. 51-58.
33. Михайлин Ігор. Історія української журналістики XIX століття. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. С. 440-682.
34. Міхновський Микола. Самостійна Україна. Микола Міхновський. *Націоналізм. Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернста Гелнера : Антологія. 3-є видання* / Упорядники Олег Проценко, Василь Лісовий . Київ: Видавничий дім “Простір”; Смолоскип, 2010. С. 425-433.
35. Мовчан Раїса. Кравченко Уляна. *Українська література у портретах і довідках: Давня література – література XIX ст.* Київ: Либідь, 2000. С.167-168.
36. Мулик-Луцик Юрій. Духовний портрет Ольги Кобилянської. Репринтне видання. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 96 с.

37. Мушинка Микола. Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 384 с.
38. Нестелєєв Максим. На межі: Суїцидальний дискурс українського модернізму: Монографія. Київ: Академвидав, 2013. 256 с. (Серія “Монограф”).
39. Піхманець Роман. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : Монографія. Київ: Темпора, 2012. 580 с.
40. Поліщук Я. Естетичний досвід декадансу (аспекти модальності й моди). *Слово і Час*. 2002. № 4. С. 20-26.
41. Поліщук Ярослав. “І ката, і героя він любив...”. Михайло Коцюбинський. Літературний портрет. Київ: ВЦ “Академія”, 2010. 304 с.
42. Поліщук Ярослав. Міфологічний горизонт українського модернізму. Монографія. Видання друге, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 392 с.
43. Поліщук Ярослав. Міфологічний горизонт українського модернізму. Монографія. Видання друге, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 392 с.
44. Салій Олександра. Учень, опонент і колега: Взаємини Кирила Студинського та Івана Франка. Львів, 2020. 231 с. (Серія “Іван Франко і діячі української культури, науки та мистецтва” (XIX – початок XX століття) (Вип. 2).
45. Свербілова Тетяна. Пророк та самогубство (п’єса Володимира Винниченка в контексті драматургії експресіонізму та постекспресіонізму). *Слово і Час*. 2005. № 10. С. 8-17.
46. Сеник Любомир. Студії ліричної драми Івана Франка “Зів’яле листя”. –Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 168 с.
47. Сиваченко Галина. Винниченків “конкордизм” у буддистському та психоаналітичному дискурсах. *Слово і Час*. 2000. № 8. С. 17-26.
48. Сиваченко Галина. Пророк не своєї вітчизни. Експатріантський метароман Володимира Винниченка: Текст і контекст. Київ: Альтернативи, 2003. 280 с.
49. Скупейко Лукаш. Міфопоетика „Лісової пісні” Лесі Українки. К.: Фенікс, 2006. 416 с.
50. Тарнавський Максим. Нечуваний Нечуй. Реалізм в українській літературі. Київ: Видавництво Laurus, 2018. 288 с.
51. Тихолоз Богдан. “Золотий зміст зрозуміння...”: діалог Заходу й Сходу у культуротворчому синтезі І.Франка. *Дивослово*. 2003. № 10. С. 11-13.
52. Тихолоз Богдан. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії (студії). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. 180 с.
53. Тихолоз Богдан. Четверта струна Франкової ліри (філософська лірика в координатах світоглядної еволюції). *Слово і Час*. 2003. № 8. С. 32-44.
54. Ткаченко Роман. “Андрій Лаговський” – покутний шлях декадента. *Слово і Час*. 2002. № 8. С. 68-73.
55. Українка Леся. Листи: 1876 – 1897 / Упоряд. Прокіп (Савчук) В.А., предм. Агєєвої В.П. К. : Комора, 2016. 512 с.
56. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 4 кн. / Упорядкування, фахове редагування та бібліографічні довідки професора В. Яременка. Київ: Аконіт, 2001.
57. Хороб Степан. Українська модерна драма кінця XIX – початку XX століття (неоромантизм, символізм, експресіонізм). Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 414 с.
58. Чопик Ростислав. Ессе Номо: Добра звістка від Івана Франка. Львів: Львівське відділення Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, 2001. 232 с. (“Франкознавча серія”. Випуск 3).
59. Чорна Індія “Молодої Музи”: Антологія прози та есеїстики / Упор., літ. редакція та примітки Василя Габора. Львів: ЛА “Піраміда”, 2014. 352 с.
60. Шалагінов Борис. Романтики і модерністи. Нариси з історії німецької літератури та естетики XIX-XX століть. Київ: ВД “Києво-Могилянська академія”, 2020. 224 с.
61. Швець Алла. Жінка з хистом Аріадни. Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах: Монографія. Львів, 2017. 752 с.
62. Шумило Наталя. Під знаком національної самотності. Київ: Задруга , 2003. 354 с.

63. Яковенко Сергій. Романтики, естети, ніцшеанці: Українська та польська літературна критика раннього модернізму. Київ: Критика, 2006. 295 с.
64. Яременко Василь. Спалахнув метеором і згорів. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. В чотирьох книгах. Кн. 1.* Київ: Аконіт, 2001. С. 214-216.
65. Яструбецька Галина. Експресіонізм – імпресіонізм: стильова опозиція чи дифузія? *Слово і Час*. 2006. № 2. С. 39-45.

Газети: “Літературна Україна”, “Критика”, “Українська літературна газета”, “Українське слово”, “Слово Просвіти” та інші.

Журнали: “Дзвін”, “Київ”, “Дніпро”, “Вітчизна”, “Буковинський журнал”, “Пектораль”, “Слово і Час” та інші.

9. Інформаційні ресурси

1. <https://diasporiana.org.ua/>
2. <https://chtyvo.org.ua/>
3. <https://www.l-ukrainka.name/>
4. <http://litakcent.com/>
5. <http://bukvoid.com.ua/>
6. <http://litukraina.kiev.ua/>
7. <http://litgazeta.com.ua/>
8. <https://www.l-ukrainka.name/>
9. <https://www.i-franko.name/>
10. <https://sites.google.com/site/mihajlokocubinskij111/home/tvori>